

bol obrovský, naši partneri hovorili o rekordnej návštevnosti už tradičného podujatia.

Prezentácia syrov z Podpoľania v Condrieu

Prezentácia súboru Podpoľanec a Kokavan v Condrieu

V kultúrnej výmene budeme pokračovať, keď partneri projektu dostanú príležitosť sa spoločne odprezentovať na **festivale Rontouka v Klenovci, ktorý sa bude konať 22. - 23. 6. 2012**

Spolupráca Podpoľania s MAS Regiónu Poodří v rámci regionálneho značenia produktov

Podpoľanie spolu so svojim partnerom z ČR MAS Regionu Poodří v rámci druhého projektu spolupráce bude pracovať na zavedení systému regionálneho značenia miestnych produktov. Cieľom regionálneho značenia je podporiť miestnych výrobcov remeselných či potravinárskych výrobkov, podporiť využívanie tradičných receptúr alebo výrobných postupov, oživiť záujem o miestne produkty u našich obyvateľov. Miestny rozvoj môžeme podporiť práve našim záujmom o miestne produkty. S regionálnou značkou Podpoľania máme záujem zapojiť sa do celoslovenského systému značenia regionálnych produktov a to znamená, že naša regionálna značka bude používať rovnaký dizajn značenia aký sa dohodol pre celoslovenskú úroveň. Projekt bol zahájený v apríli tohto roku, takže sme na jeho začiatku. Hneď prvou aktivitou je zmapovanie výrobcov alebo poskytovateľov služieb v rámci 17 obcí Podpoľania a spracovanie potenciálu nášho územia ponúkať miestne výrobky a služby. Tiež pripravujeme sériu informačných besied, ktorých sa zúčastní zástupca MAS Regiónu Poodří, kde bude prezentovať skúsenosti s regionálnym značením v Čechách. Následne bude pracovná skupina pracovať na pravidlách udeľovania regionálnej značky Podpoľania. Aktuálne informácie o aktivitách projektu, pozvánky na stretnutia, výstupy pracovných skupín budeme zverejňovať na našej internetovej stránke: www.podpolanou.sk.

ÚZEMIE PODPOLANIE SA BUDE PREZENTOVAŤ SPOLOČNÝM LOGOM

V Podpoľaní sa v období rokov 2011-2013 plánuje realizácia 3 veľkých marketingových aktivít, ktoré vzájomne napomôžu zviditeľniť územie Podpoľanie a predstaviť Podpoľanie ako destináciu cestovného ruchu a tiež územie s ponukou miestnych produktov a služieb. Jednotlivé marketingové aktivity budú realizovať viaceré subjekty: občianske združenia, podnikateľské subjekty aj naše

obce. MAS Podpoľanie preto prišla s iniciatívou prezentovať územie Podpoľanie s aktivitami navonok pod jednotným logom. Preto sme začali o logu diskutovať. K jednotlivým témam a návrhom sa mohli vyjadrovať zástupcovia širokej verejnosti, informácie o diskusii k logu boli zverejnené na stránke www.podpolanou.sk, informáciu sme sprostredkovali prostredníctvom členov združenia. V prvom kroku prebehla diskusia k návrhu motívu pre logo Podpoľanie. Z niekoľkých návrhov najväčšiu podporu získal motív ružice / slnka - prvku používaného aj na vyrezávaných detvienských krížoch a motív siluety pohoria Poľana. V druhom kroku sme zadali spracovanie navrhnutých motívov profesionálnym grafikom. Do zadania sa zapojilo 7 grafikov a o ich návrhoch opäť hlasovala verejnosť. Veríme, že vybrané logo si osvojíme a budeme sa s ním stretávať na informačných tabuliach, tlačených materiáloch, internetových prezentáciách a pod. reprezentujúcich územie Podpoľanie.

CHOD MIESTNEJ AKČNEJ SKUPINY

Vzdelávanie a výmena skúseností

Odborná exkurzia v talianskom regióne Marky

V dňoch 27.9. - 02.10. 2011 sa päť členov našej MAS zúčastnilo odbornej exkurzie v regióne Marky v Taliansku. Podpoľanie zastupovali 2 poľnohospodári, 2 starostovia a 1 členka manažmentu MAS. Hlavnými témami exkurzie bola finalizácia produktov, predaj z dvora, vidiecky cestovný ruch, regionálne značenie a realizácia stratégie rozvoja MAS Colli Esini - San Vicino. Odbornú exkurziu organizoval Vidiecky parlament Banskobystrického kraja, ktorý pôsobí ako regionálne pracovisko Národnej siete rozvoja vidieka pre Banskobystrický kraj a okrem zástupcov MAS Podpoľanie sa jej zúčastnili aj ďalší zástupcovia miestnych akčných skupín a verejno - súkromných partnerstiev z kraja.

Účastníci odbornej exkurzie v Taliansku

Predstavujeme monitorovací výbor MAS Podpoľanie

MAS Podpoľanie má pre zabezpečenie svojich činností organizačné zložky, ktoré vám postupne predstavujeme. Dnes Vám predstavíme zástupcov monitorovacieho výboru MAS, ktorí sledujú plnenie cieľov stanovených v stratégii, monitorujú priamo na mieste realizáciu podporených projektov, dávajú podnety na zlepšenie implementácie stratégie. Monitorovací výbor má 6 členov a v rovnakom zložení pracuje už 2. funkčné obdobie: Ing. Jozef Krnáč, Phd. z Detvy, ktorý je predsedom MV, Ing. arch. Janka Luptáková z Detvy, Anna Pivolusková z Očovej, Mgr. Stanislav Horník z Hriňovej, Mgr. Bohuslav Ilavský z Detvy, Roman Malatinec z Korytárka.

Informačné noviny „Naše Podpoľanie“ vydalo občianske združenie Podpoľanie, v rámci implementácie integrovanej stratégie rozvoja územia prístupom LEADER.

Fotografie: Ján Lupták, archív OZ Podpoľanie

Texty: E.Jankovičová, E.Krnáčová

OZ Podpoľanie, kancelária: Nám. SNP 1, 962 12 Detva

www.podpolanou.sk, e-mail: mas@podpolanou.sk, tel: 045/533 48 77

Financované z Programu rozvoja vidieka SR 2007 - 2013

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
Európa investujúca do vidieckych oblastí

NAŠE PODPOLANIE

www.podpolanou.sk

Informačné noviny občianskeho združenia Podpoľanie, máj 2012

SLOVO NA ÚVOD

Vážení čitatelia,

opäť dostávate do rúk informačné noviny občianskeho združenia Podpoľanie, ktoré pôsobí ako miestna akčná skupina - MAS. Noviny doteraz vychádzali ako občasník bez väčšej pravidelnosti, čo chceme zmeniť. Plánujeme vydávať noviny dva krát do roka, na jar a na jeseň, a tak vás pravidelne informovať o aktivitách a dosiahnutých výsledkoch nášho občianskeho združenia Podpoľanie, ktoré realizuje rozvojovú stratégiu územia „4P - Program pre príťažlivé Podpoľanie“ už tretí rok. Informačné noviny ako

REALIZUJEME STRATÉGIU ROZVOJA ÚZEMIA PODPOLANIE „4P - PROGRAM PRE PRÍŤAŽLIVÉ PODPOLANIE“

Projekt LEADER zameraný na realizáciu integrovanej stratégie rozvoja územia je naplánovaný na 5 rokov. S realizáciou sme začali v októbri 2009, takže sme sa prehupli cez polovicu realizačného obdobia. Projekt LEADER realizujeme v troch samostatných celkoch: 1. **Implementácia integrovanej stratégie** - kde MAS Podpoľanie prostredníctvom výziev, prijímania projektov a ich výberu môže finančne podporiť projektové zámery subjektov z Podpoľania, ktoré spĺňajú požadované kritéria. Na finančnú podporu projektových zámerov má MAS Podpoľanie k dispozícii 2 084 580,00 €.

2. **Projekty spolupráce** - v rámci tejto oblasti MAS Podpoľanie môže pripraviť svoje projektové zámery a požiadať o finančnú podporu na projekty, ktoré bude realizovať spoločne so svojimi partnermi. Je možné aby sa MAS Podpoľanie v rámci projektov spolupráce uchádzala 4 krát o sumu max. 40 000 €, takže spolu je možné do

Implementácia integrovanej stratégie „4P“ do 1.5.2012

Za obdobie od roku 2009 MAS Podpoľanie vyhlásila 8 výziev pre jednotlivé opatrenia zadané v integrovanej stratégii, v rámci ktorých MAS prijala 61 projektových zámerov v celkovej hodnote 1 998 517,18 €. Výberová komisia MAS a Riadiaci orgán MAS tieto projektové zámery posudzoval a odporučil na financovanie 56 projektov v celkovej výške 1 800 348,07 €. Projektové zámery

Finančná alokácia pre implementáciu stratégie v €	Počet podaných žiadostí / žiadaná suma v €	Počet žiadostí odporučených MAS / odporučená suma v €	Počet žiadostí zazmluvnených PPA / schválená suma v €
2 084 580,00	61	56	29
	1 998 517,20	1 800 348,07	964 341,93

Implementácia integrovanej stratégie do 1.5.2012 - sumár

Plán výziev pre roky 2012 a 2013

MAS Podpoľanie má pre žiadateľov z Podpoľania k dispozícii ešte finančný balík, ktorý môže prerozdeliť na základe výziev. Posledný možný termín pre vyhlásenie výzvy je 31.5.2013. K téme plánu výziev a finančných alokácií pre jednotlivé opatrenia rokovalo aj Valné zhromaždenie Podpoľanie, o. z. ktoré na základe stanovených cieľov zadaných v integrovanej stratégii rozhodlo, že

aj ďalšie informácie o činnosti občianskeho združenia Podpoľanie nájdete aj na internetovej stránke www.podpolanou.sk. Informačné noviny „Naše Podpoľanie“ sú distribuované bezplatne do každej domácnosti 17 obcí Podpoľania, v ktorých občianske združenie pôsobí: Detva, Hriňová, Detviaska Huta, Dúbravy, Horný Tisovník, Klokoč, Korytárky, Kriváň, Látky, Očová, Podkriváň, Slatinské Lazy, Stará Huta, Stožok, Víglaš, Víglašská Huta Kalinka, Zvolenská Slatina.

územia získať 160 000,00 €.

3. **Chod miestnej akčnej skupiny (MAS)** - jedná sa o finančnú podporu pre MAS Podpoľanie na obdobie 5 rokov v sume max. 416 900,00 €, ktorú je možné použiť len na presne stanovené aktivity a to konkrétne: propagačno - informačné aktivity o území Podpoľanie, propagácia územia, vzdelávanie členov MAS Podpoľanie, výmena skúseností s partnermi, prevádzka kancelárie MAS Podpoľanie, ktorá zabezpečuje a organizuje všetky činnosti spojené s uvedenými celkami.

Uvedené realizačné celky, ich aktivity ako aj finančné prostriedky nie je možné kombinovať ani finančné prostriedky vzájomne presúvať. Je možné ich použiť len na presne stanovený účel, ktorý je zadaný v schválenej integrovanej stratégii.

v ďalšom kole ešte posudzuje Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA), ktorá do hodnoteného termínu posúdila projekty štyroch výziev, v rámci ktorých podporila 29 projektov v celkovej hodnote 964 341,93 € a 4 projekty nepodporila. Ostatné projekty, ktoré odporučila na financovanie výberová komisia MAS čakajú na posúdenie PPA.

v rokoch 2012 a 2013 budú vyhlásené výzvy pre opatrenia, ktorých žiadateľom sú obce, výzva pre podporu marketingu, kde možným žiadateľom sú právnické osoby združujúce subjekty cestovného ruchu a výzva pre podporu diverzifikácie poľnohospodárskych činností pre poľnohospodárske subjekty. MAS Podpoľanie bude v rámci vyhlasovaných výziev organizovať informačné semináre pre

potenciálnych žiadateľov, kde ich bude informovať o pravidlách výzvy. Všetky podrobnosti k vyhláseným výzvám ako aj termíny

informačných seminárov pre žiadateľov budú zverejnené na internetovej stránke MAS Podpoľanie - www.podpolanou.sk.

Názov opatrenia	Oprávnený žiadateľ	Počet vyhlásených výziev	Počet podporených projektov	Počet plánovaných výziev	Predpokladaný termín výzvy	
Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo	Obce, mestá	1	14	2	6 / 2012	4 / 2013
Obnova a rozvoj obcí	Obce, mestá	1	13	2	6 / 2012	
Vzdelávanie a informovanie	Vzdelávacie inštitúcie	1	2*	0	-	-
Posilnenie marketingu CR	PO združujúca subjekty v CR	2	2	1	10 / 2012	-
Podpora nízkokapacitného ubytovania na súkromí	FO podnikajúca v CR	2	21*	0	-	-
Diverzifikácia nepoľnohospodárskych činností	PO alebo FO podnikajúca v poľnohospodárstve	1	0	1	6 / 2012	-

Implementácia integrovanej stratégie po opatreniach do 1. 5. 2012 a plán výziev pre roky 2012, 2013
* počet podporených projektov na úrovni MAS, na úrovni PPA sa projekty posudzujú

Možnosti podpory pre poľnohospodárov

Poľnohospodárke subjekty vo výzve, ktorá bola vyhlásená v roku 2011 nepredložili ani jeden projektový zámer. V integrovanej stratégii sme naplánovali podporu 6 projektových zámerov. Pre zlepšenie podmienok potenciálnych žiadateľov opatrenia, Valné zhromaždenie Podpoľania, o. z. odsúhlasilo navýšenie finančného balíka pre toto opatrenie a tiež bude zvýšená max. výška oprávnených nákladov na projekt. Veríme, že v rámci druhej výzvy v roku 2012 poľnohospodári využijú príležitosť na podporu svojich nepoľnohospodárskych činností.

Podporované činnosti:

- Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia výrobných a predajných objektov (pri rekonštrukcii a modernizácii vrátane technológií) a nákup strojov, technológií a zariadení pre:
  - výrobu a spracovanie tradičných materiálov (napr. ľan - tkanie, šitie, predaj, drevo - vyrezávanie - predaj,...) - stavebné investície a investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane pripojenia na internet
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností - jazdecstvo, rybárstvo, poľovníctvo, zimné športy, sauny, bazény, detské ihriská, športoviská - stavebné investície a investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane pripojenia na internet. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia predajných miest znamená založenie a prevádzkovanie malých predajných miest umiestnených priamo na farmách alebo miestach dostupných pre návštevníkov regiónu, kde konečný prijímateľ bude môcť predávať svoje výrobky vyrobené v rámci tohto opatrenia, ktoré musia byť nepoľnohospodárskej povahy (napr. ľudovomelečné výrobky: vyrezávané drevené črpká, národné ľudové kroje, keramika). Súčasťou stavebných investícií môžu byť aj prístupové cesty, pripojenie na inžinierske siete a úpravy v rámci areálu.

Konečný prijímateľ:

Právnické a fyzické osoby podnikajúce v poľnohospodárstve, ktorých podiel ročných tržieb z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách sú min. 30%.

Intenzita pomoci:

50%, pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje žiadateľa.

Realizované projekty v rámci programu LEADER PPA uzatvorila zmluvy na dva projekty pre podporu marketingu cestovného ruchu

K podporeným 27 projektom obcí Podpoľania pribudli v roku 2012 dva projekty zamerané na marketing cestovného ruchu. Realizátorom aktivít je združenie cestovného ruchu Sportpolana, ktorý podal svoje projekty v rámci prvej výzvy vyhlásenej pre podporu marketingu cestovného ruchu. V rokoch 2012 a 2013 združenie cestovného ruchu zrealizuje projekty:

Interaktívne v Podpoľaní, ktorý bol podporený vo výške 32 951,10 €. Hlavným zámerom tohto projektu je vytvorenie on-line systému podpory cestovného ruchu v prostredí internetu s podporou interaktívnej geografickej mapy Podpoľania. Prostredníctvom interaktívnej mapy zosieťovať služby cestovného ruchu a zaujímavosti Podpoľania a ponúkať ich ako ucelený balík. Mapa bude slúžiť poskytovateľom služieb, ktorí budú mať možnosť vstupovať do systému a aktualizovať svoju ponuku a bude slúžiť potenciálnym návštevníkom územia, ktorí budú mať on-line k dispozícii ucelenú ponuku cestovného ruchu Podpoľania.

Marketing služieb vidieckeho cestovného ruchu

v Podpoľaní, ktorý bol podporený vo výške 29 190,00 €. V rámci projektu budú spracované aktuálne databázy subjektov CR a navrhnuté a vytlačené propagačné materiály: katalóg pozoruhodností Podpoľania, katalóg subjektov poskytujúcich služby CR v Podpoľaní, mapa turistických zaujímavostí, pohľadnice, bilboard, propagačné foldre a pod. Súčasťou projektu je aj účasť združenia cestovného ruchu Sportpolana na veľtrhu cestovného ruchu, kde budú môcť odprezentovať Podpoľanie ako destináciu cestovného ruchu s jeho ucelenou ponukou.

Ukončené projekty realizované obcami

V predošlom čísle sme vám predstavili prvých 6 zrealizovaných projektov obcí. Teraz prinášame informáciu o ďalších výsledkoch realizácie schválených projektov.

Mesto Hriňová: „ Informačné centrum na podporu turizmu v Podpoľaní.“ Získaná finančná podpora: 46 200,33 €

V rámci projektu mesto Hriňová zrekonštruovalo budovu nevyužívaných sociálnych zariadení na nové Informačné centrum. Projekt nadväzuje na rozsiahly zámer mesta „Revitalizácia centrálnej mestskej zóny Hriňová“. Nové Informačné centrum výrazne napomôže podpore rozvoja cestovného ruchu v Podpoľaní a okrem informačných služieb bude zabezpečovať predaj výrobkov podpoľanských remeselníkov. Činnosť Informačného centra bude zahájená 27. 5 2012.

Informačné centrum v Hriňovej

Obec Kriváň: „ Viacúčelové ihrisko.“

Získaná finančná podpora: 47 904,29 €

Obec Kriváň vybudovala viacúčelové ihrisko v areály futbalového ihriska. Pre svojich obyvateľov ako aj návštevníkov obce ihrisko dáva príležitosť širokého športového využitia a organizovania rôznych športových podujatí. Ihrisko umožňuje prevádzkovať športy: tenis, stretball, volejbal, minifutbal a pod.

Multifunkčné ihrisko v Kriváni

Obec Podkriváň: „ Športujeme na vidieku - Viacúčelové ihrisko Podkriváň.“ Získaná finančná podpora: 45 303,01 €

Obec Podkriváň v rámci projektu vybudovala viacúčelové športové ihrisko, ktoré sa nachádza pri vstupe do obce. Ihrisko umožňuje široké športové využitie: tenis, stretball, volejbal, minifutbal a pod. Už teraz je intenzívne využívané najmä obyvateľmi obce a tiež rozširuje ponuku služieb pre návštevníkov obce.

Multifunkčné ihrisko v Podkriváni pri návšteve monitorovacieho výboru

PROJEKTY SPOLUPRÁCE

MAS Podpoľanie v roku 2011 pripravila a získala finančnú podporu na realizáciu 2 projektov nadnárodnej spolupráce. Zmluva na realizáciu projektov medzi MAS Podpoľanie a PPA bola podpísaná v decembri 2011.

Slovensko - francúzska spolupráca pre podporu CR, poľnohospodárstva a kultúrnej výmeny

Troja partneri: Podpoľanie, MAS Malohont, Parc naturel régional du Pilat z Francúzska v októbri 2011 začali realizovať spoločný projekt pod názvom: „Výmena skúseností a získavanie zručností v oblasti poľnohospodárstva, cestovného ruchu a kultúry pre podporu rozvoja území.“ Ročný projekt v sebe zahŕňa 4 aktivity a slovenskí partneri získali na ich prefinancovanie spolu 39 980,00 €.

V rámci projektu, v oblasti, ktorá sa venovala podpore rozvoja cestovného ruchu boli zorganizované na území Podpoľania a Malohontu 3 besedy, na ktorých sa so svojimi skúsenosťami s rozvojom cestovného ruchu podelili francúzski partneri so zástupcami podnikateľov ako aj obcí. Hovorilo sa o činnosti združenia cestovného ruchu, o danostiach území, o tvorbe produktu cestovného ruchu, o financovaní cestovného ruchu, o propagácii a spolupráci subjektov, ktorá je nevyhnutná. Územie Parcu Pilat má veľa spoločných znakov s územím Podpoľania a Malohontu a preto francúzske skúsenosti boli v mnohých

príkladoch veľmi motivujúce. Tiež sme využili pozorovacie schopnosti našich partnerov, ktorí už v našom území boli niekoľko krát a v roku 2009 spracovali audit CR v našich územiach. Teraz nás upozornili na niekoľko bodov:

- v Podpoľaní aj Malohonte vidieť posun vo vnímaní partnerstva ale je potrebné viac zahrnúť do rozvoja cestovného ruchu verejný sektor, ktorý zatiaľ uprednostňuje riešenie iných problémov.
- bolo by vhodné aby súkromný sektor, prispieval prostredníctvom daní z ubytovania do pokladnice obce a súčasne verejná správa by získané finančné prostriedky z CR investovala do jeho ďalšieho rozvoja.

Pracovné stretnutie zástupcov cestovného ruchu v Hriňovej

Druhou aktivitou projektu bol **pobyt štyroch farmárov z Podpoľania a Malohontu na farmách vo Francúzsku**. Počas 10 dní sa stali súčasťou francúzskych farmárskych rodín a aktívne sa zapojili do pracovného života na farme - od chovu zvierat, dojenia alebo spracovanie mäsa, výrobu produktov až po ich predaj. S veľkým záujmom u našich farmárov sa stretli ukážky výroby syrov z ovčieho alebo kozieho mlieka, kde Francúzi bez problémov prezradili svoje postupy a receptúry. Výmena skúseností bola užitočná pre obidve strany, pretože francúzski farmári sa zaujímali o postupy výroby slovenských syrov. Podarilo sa dokonca aj vo francúzskych podmienkach vyrobiť slovenskú parenicu. Francúzski farmári majú veľmi dobré skúsenosti s finalizáciou výrobkov a predajom z dvora. Najviac našich farmárov zaujal spoločný predaj miestnych produktov v spoločných predajniach, ktoré si farmári zriadili a spoločne ich prevádzkujú. Takto sa obyvateľom dostáva možnosť nakúpiť si každý deň čerstvé produkty vyrobené priamo v ich regióne. Francúzski farmári sú zapojení aj do ponuky cestovného ruchu, ktorú realizuje Parc Pilat. Jedná sa o ukážky života na farme, zapojenie účastníkov priamo do práce na farme, ochutnávku produktov. Záujem o kvalitné miestne produkty u návštevníkov Parcu Pilat rastie.

Účastníci slovensko-francúzskej výmeny skúseností v Pilate

Ďalšou aktivitou, ktorá sa zrealizovala v máji tohto roku boli Slovenské dni vo Francúzsku. Zástupcovia Podpoľania a Malohontu sa zúčastnili na tradičnom podujatí oslavy syra a vína vo francúzskom Condrieu. Na podujatí sme predstavili náš tradičný folklor, ktorý reprezentovali členovia súboru Podpoľanec a Kokavan spolu s muzikou. V slovenskom stánku farmári zo Slovenska ponúkali ochutnávku slovenských syrov z ovčieho a kravskeho mlieka a tiež priamo na mieste vyrábali slovenské parenice a nite. Podpoľanie prezentoval p. Jozef Zvara so svojimi 100% výrobkami z ovčieho mlieka. Záujem o prezentáciu Slovákov